

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljeni:
celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 5—

v upravnih uradnih poslovanjih:
celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 5-50
na mesec 5—

Izplača vank dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inserat velja: petkratnega pošt. vrsta na enkrat po 14 v. in, na dvakrat po 12 v., na trikrat ali večkrat po 10 v. Pri večjih insercijah po dogovoru.
Upravištevna maj se pošilja naročniku, reklamisti, inseratni št.

Pecemena številka velja 10 vinarjev.

Na plačilo naročila brez izrednih vplačil naročnik se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

na Avstro-Ogrsko:
celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 6-50
na mesec 5-80

na Nemčijo:

celo leto K 25—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži odgovor dopisnice ali znamka.
Upravištevna: Knaflova ulica 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Konec „Narodne zveze“.

Skupne parlamentarne organizacije jugoslovanskih poslancev ni več. »Narodna zveza« je razpadla. Ubil jo je dr. Šusteršič s svojim samovoljnim, zahrbtnim in nelojalnim postopanjem, s katerim je dokazal, da mu sploh ni bilo nič za skupno korist jugoslovanskega naroda in da je s svojimi mameluki pristopil »Narodni zvezi« sploh samo za namenom, da bi združene moči jugoslovanskih poslancev izkoristil v svoje umazane osebne namene.

Samovoljnost in nelojalnost dr. Šusteršiča in dr. Kreka se je prvič pokazala s predlogom, naj se izreče slovenskemu ministru Bilinskemu nezaupnica. Proti nemškima ministroma Hoehenburgerju in Stürckhu kaj takega nista predlagala. Svojo nezaupnico sta Bilinskemu predlagala čisto svojevoljno, ne da bi bila vprašala »Narodno zvezo«, kakor je zahtevala najnavadnejša obzirnost napram klubovim tovarišem in kakor je bila tudi njih dolžnost.

Tudi z obstrukcijo sta začela popolnoma samovoljno, ne da bi se bila zmenila za »Narodno zvezo« in ne da bi bila za to vedela »Slovenska enota«. Imela sta dolžnost dogovoriti se s »Slovensko enoto« glede obstrukcije, saj je bila ustanovljena v namen, da se zagotovi žujo skupno postopanje slovenskih strank, a tudi tega nista storila. Sploh sta kakor napram tovarišem iz »Narodne zveze«, tako tudi v »Slovenski enoti« postopala vedno zvižno in zavratno. Kadar je bilo v »Slovenski enoti« storiti važne sklepe, vselej je dr. Šusteršič tako manevriral, da se je seja pretrgala, ne da bi bilo prišlo do glasovanja. Zaradi tega je že pred delj časom nastala proti dr. Šusteršiču nejevolja v »Slovenski enoti«, nastala so nasprotja in če bi ne bila vlada tako hitro zaključila državnega zbora, bi bilo najbrž prišlo do prav resnega obračuna.

Tudi obstrukcijo je dr. Šusteršič začel kar na svojo roko. Dogovoril se je samo s poslancem Udržalom, enem voditeljev čeških agrarcev in vrgel v zbornico mune predloge, s katerimi je presenetil vse druge stranke »Slovenske enote«. Te stranke sicer niso ovirale Šusteršiča pri njegovi obstrukciji, ker jim je za obranitev »Slovenske enote«, a da so

bile skrajno nezadovoljne z njegovim početjem, tega niso prikrivale.

»Narodna zveza« je zadobila smrtni udarec, ko je vlada razkrinjala dr. Šusteršiča kot navadnega lažnika. Zgodilo se je to po znanih pogajanjih obstrukcionistov z ministrskim predsednikom Bienerthom. Tedaj je prišlo v javnost, da je dr. Šusteršič kot plačilo za umaknitev svojih nujnih predlogov zahteval ustanovitev kar treh slovenskih vseučilišč, dobro vedoč, da je to čisto izključeno, in da je zahteval tudi razveljavljenje delegacijskega mandata dr. Ploja.

Te zahteve so nekaj takega, da se človeku kar lasje ježe. To ve tudi dr. Šusteršič. Upal se je zahtevati take nemogočnosti, ker se je nadejal, da to ne pride v javnost. Ko je pa vendar prišlo, je imel predzno čelo in je kratkotalo utajil svoje zahteve.

Toda to pot ga je usoda hitro dočela. Vlada je izdala uradno razglasilo, v katerem je Šusteršiča ožigosala kot lažnika in poklicala za priče vse ministre, ki so bili navzoči pri Bienerthovih pogajanjih z obstrukcionisti.

Slovenski poslanci so se prepričali pri dotičnih ministrih samih, da je Šusteršič res lagal. Kar se tiče zahteve glede vseučilišč, bomo o njej še posebe govorili, tu bodi le pribito, da je Šusteršičovo frivolno postopanje v tej zadevi naši stvari silno škodilo.

Njegovo zahtevanje, da se mora razveljaviti dr. Ploja delegacijski mandat, je še milo rečeno, brezprimerna nesramnost. Med Korošcem in Benkovičem ter njiju pristaši ter med poslanci Plojem, Roblekom in Ježovnikom je bilodogovorjeno, da se bodeta obe skupini menjavali pri oddaji slovenskega delegacijskega mandata iz Štajerske. Ploj je imel letos v smislu tega dogovora pravico, sprejeti ta mandat. Klerikaleci pa se — besedolomni, kakor so vedno — niso hoteli spomniti sklenjenega dogovora, nego so kandidirali Benkoviča, ki je vsem strankam v parlamentu skrajno nesimpatičen. Nemci, ki imajo večino med štajerskimi poslanci, pa Benkoviča sploh niso hoteli voliti, ker se jim je studilo Benkovičevo nastopanje tekom obstrukcije in videč, kako nelojalno in nepošteno postopajo klerikaleci napram slovenskim poslancem iz iste dežele,

so volili dr. Ploja. Zanj so glasovali tako klerikalni, kakor svobodni-selni Nemci in kakor rečeno, je bil dr. Ploj tudi upravičen, sprejeti ta mandat.

Spričo tega je pač skrajna predrznost, da se je dr. Šusteršič osmelil od vlade zahtevati razveljavljenje tega mandata. Pa tudi velikan-ska oslarija je to zahtevanje, zakaj s tem mandatom razpolaga sedaj samo in edino dr. Ploj in nihče drugi in nima tudi ministrski predsednik v tem oziru nobene oblasti.

Naravno je, da se je dr. Šusteršič tega svojega impertinentnega in neumnega predloga sramoval, a da ga je kratkotalo tajil, to je še huje, kajti šele nekaj tednov je tega, kar je dr. Šusteršič v državnem zboru prodajal svoje poštenjstvo in vehementno obsojal, da se dobe ljudje, ki govore neresnice. Sedaj pa je bil sam razkrinkan kot lažnik.

Predno se je »Narodna zveza« razdružila, so jugoslovanski poslanci sklenili, poslati poslance dr. Ploja, dr. Laginjo in dr. Tresič - Pavčiča k ministrskemu predsedniku Bienerthu in k vsem drugim ministrom, ki so bili navzoči pri Bienerthovih pogajanjih z dr. Šusteršičem, v namen, da direktno iz ministrskih ust izvedo, če je dr. Šusteršič res zahteval razveljavljenje Plojevega delegacijskega mandata in če je res lagal, ko je to tajil.

Tako ministrski predsednik Bienerth, kakor vsi ministri so potrdili, da je dr. Šusteršič pri dotičnih pogajanjih z vlado res zahteval razveljavljenje Plojevega mandata in da je torej vedoma in očitno lagal, ko je to tajil.

Razume se samo obsebi, da je po tem razkritju in dokazu postalo popolnoma nemogoče, da bi jugoslovanski poslanci ostali še dalje z dr. Šusteršičem v eni parlamentarni organizaciji. Šusteršičovo postopanje, ki se ne da kvalificirati, je »Narodno zvezo« razbilo, jugoslovanski poslanci pa so pooblastili dr. Laginjo in dr. Ploja, naj sestavita, če treba, izjavo, ki pojasni, kdo je kriv, da je »Narodna zveza« razpadla.

Avstrija.

Delegacije.

Dunaj, 14. julija. Po došlih informacijah bodo delegacije sklicane

začetkom oktobra in državni zbor koncem oktobra.

Madžarski glas o obstrukciji.

Budimpešta, 14. julija. »Pester Journal« piše v uvodniku o obstrukciji v avstrijskem parlamentu in pravi, da je vseeno, kake so bili vzroki zanjo. Videti pa je, da je obstrukcijskim strankam samo za par ministrskih sedežev. List hvali barona Bienertha, ker se ni udal, ne uga mu pa, da je zbornico zatvoril, češ, da bi bilo bolje obstrukcijo izstradati.

Cesarjeva izjava.

Budimpešta, 14. julija. Praški »Narodni listy« so prinesli vest, da se je cesar izjavil nasproti uglednemu madžarskemu politiku: »S kljubovanjem si ne dam ničesar izsiliti, ne tu, ne tam! — ta vest se od kompetentne strani odločno demantira.

Antimilitaristični proces.

Praga, 14. julija. Včeraj so se čitali različni dopisi, razglednice, dopisnice in članki iz lista »Mladé proudy«. Zaslisan je bil kot priča edini Stivin, urednik soc. demokratičnega »Práva Lidu«, ki je povedal, da obtoženi Hatina na shodih o antimilitarizmu sploh ni govoril, temveč večinoma le o soc. demokraciji.

Siczynski pomiloščen.

Dunaj, 14. julija. Cesar je pomilostil Sieczynskega, morileca bivšega gališkega deželnega predsednika grofa Potockega. Smrtna kazen se je Sieczynskemu spremenila v dvajsetletno ječo.

Ogrska.

Rumunska kulturna liga.

Budimpešta, 14. julija. Naučni minister grof Apponyi je izdal šolam strogo naredbo, v kateri povdarja nevarno propagando rumunske kulturne lige; dijaki, ki bi se udeleževali učnih kurzov te lige, se morajo izključiti.

Nemčija.

Berolin, 14. julija. Knez Bülow je dobil od cesarja povodom odpustitve red črne orla z briljanti. Uradni list prinaša v posebni izdaji naznailo, da je kancelerjem imenovan dosedanji državni tajnik Bethmann - Hollweg, državnim tajnikom Delbrück in Sydow trgovskim ministrom.

Kreta.

Carigrad, 14. julija. Spomenica krečanskih vlasti je napravila skrajno neugoden vtis. Čuje se, da lo zunanji minister demisioniral. Turško časopisje spomenice doslej še ni nič komentiralo.

Berolin, 14. julija. »Vossische Zeitung« javlja, da se je krečansko vprašanje zelo poostriilo in da je vojna med Turčijo in Grško skoroda neizogibna.

Revolucija v Perziji.

Boji okoli Teherana.

Teheran, 14. julija. Med vstaši in šahovimi kozaki divja strahovit boj. Mesto je zelo razdejano, na obeh straneh je mnogo padlih in ranjenih.

Kolin, 14. julija. »Kölnische Zeitung« javlja iz Teherana, da je šah na gričih okoli mesta razpostavil topove, ker hoče mesto bombardirati. Poslaniki tujih držav temu odločno ugovarjajo.

London, 14. julija. Po najnovejših poročilih iz Teherana so sedaj šahove čete v ugodnejših pozicijah. Prebivalstvo simpatizira z nacionalisti. Vest, da je šah preobleden ubežal, se ne potrjuje; šah se še vedno nahaja v svoji palači.

Petrograd, 14. julija. Polozaj je jako resen. Sodi se, da je vhod ruskih čet v Teheran neizogiben.

Angleško-ruska spomenica.

Carigrad, 14. julija. Čuje se, da bota Anglija in Rusija vložili pri turški vladi spomenico o Perziji.

Angleška.

London, 14. julija. Zbornica je s 123 proti 103 glasom odklonila predlog Lorda Roberta na uvedbo splošne vojaške dolžnosti.

„Veleizdajniški“ proces v Zagrebu.

Pri večerajšnji razpravi je Nastić na dolgo in široko komentiral revolucionarni statut. Povedal ni v tem oziru ničesar novega. Na to je povdarjal, da je klub »Slovenski Jug« obstajal pod drugim imenom že pod dinastijo Obrenovičev. Šele ko je zasedel srbski prestol kralj Peter Karagjorgjevič, je dobil ta klub ime »Slovenski Jug«.

LISTEK.

Prvi žurnalisti.

Dandanašnji človek skoro ne pojmi, kako so ljudje živeli tedaj, ko se ni bilo časopisov. Masa sploh ni vedela ničesar, kaj se godi po svetu; živela je kakor živinca ali kakor danes zamorci v osrčju Afrike.

Izobraženi svet je seveda kaj kmalu začutil potrebo dobivati informacije. Bankirji so prvi poskrbeli, da so iz velikih središč dobivali redna pismena poročila, najprej samo o trgovskih stvareh, potem pa tudi o političnih dogodkih. A tudi drugi izobraženci so želeli dobivati poročila o dnevnih političnih in drugih dogodkih in so skrbno gojili korespondenco z različnimi znanci in znankami.

Ščasoma se je to dopisovanje silno razvilo in postala je nekaka družabna dolžnost, da je vsak sporočil svojim znancem vse kar je vedel. Ta pisma so ali kar krožila med sorodniki in med prijatelji, ali pa so jih vsaj glasno čitali v prijateljskih družbah. Mnogokrat so si ljudje tak pisma prepisali in so potem dotični prepisi krožili po celem mestu in dostikrat po celi pokrajini, da, prepisi so bili poslani celo v inozemstvo.

Iz tistih časov je ohranjenih jako mnogo takih pisem. »Revue des deux

Mondes« jim je posvetila poseben članek, iz katerega je videti, s kako skrbnostjo so ljudje poročali najvažnejše in najbrezpomembnejše stvari. V starih francoskih pismih je dostikrat pred gotovimi novicami z debelimi črkami, večkrat počrtanami, zapisano: »Lisez bas« — čitajte tiho. Pisec je hotel s tem prejemnika lista opozoriti, naj preskoči dotično mesto, ako čita pismo na glas, ker je novica samo zanj namenjena.

Iz dolžnosti poročanja je nastala potreba organizirati zbiranje novic. Ljudje so želeli vedno boljših in vedno zanesljivejših novic in ker si jih sami niso mogli preskrbeti, so najeli za ta posel posebne ljudi. To so bili prvi žurnalisti, kar so iz po-klica in za plačilo nabirali novice. Markiza Balleroy je prva ustvarila celo organizacijo za nabiranje novic, ki jih je potem pisala svojim znancem križem Francije. Računska knjiga vojvode Mazarina izkazuje, da je plačal »gospodu Portalu za novice, ki jih je sporočal vsak teden, po deset livrov na mesec«.

Naravna posledica tega povpraševanja po novicah je bila, da so se različni zbiraleci novic združili na skupno delo. Vsak je imel svoje zveze, vsak svoj delokrog, kar so izvedli, to so skupno uredili, zapisali in te zveze prodajali naročevalcem novic. Tisti, ki so hoteli svojim sorodnikom, prijateljem in znancem sporočiti kaj novic, so imeli zdaj dober vir na razpolaganje. Pomagali pa so

si tudi s tem, da so pošiljali svojim znancem kar poročila omenjenih žurnalistov.

Ti so seveda tudi skrbeli, da so dobili kar mogoče mnogo naročnikov na svoja poročila. Posebno mnogo jih seveda ni bilo dobiti, kajti naročnina je bila naravnost ogromna. Povprek so veljala ta tedenska poročila na leto 144 frankov. Če se pomisli, kako veliko vrednost je imel tedaj denar, se lahko reče, da so morali ljudje za nekaj strani pisane poročila, izhajajočega vsak teden po enkrat, plačati malo premoženje. A 144 frankov je bila še majhna naročnina. V Parizu je bila družba žurnalistov, ki je zahtevala za svoja poročila celo 2000 frankov na leto od vsakega naročnika. Seveda je imela ta družba na različnih dvorih — tedaj se je politika delala samo na dvorih — svoje zanesljive zveznike in informatorje. A vendar je 2000 frankov nekaj ogromnega; za 2000 frankov se je tedaj dobilo kateregakoli blaga toliko, kakor danes za 40.000 frankov.

Kajpak da so imeli te žurnalistovske organizacije zelo različno število naročnikov. Cenejše organizacije so imele po sto in celo dvesto odjemalcev, dražje pa časih samo po pet in deset.

Ti zbiraleci novic, ki so svoje informacije spisovali in jih skupno urejevali ter prodajali svoja poročila različnim naročnikom, so bili torej prvi žurnalisti po poklicu.

Učiteljica na vasi.

Zofka Kveder-Jelovšek:

(Dalje.)

Minka ima bogato teto, ki ji pošilja vsak mesec 20 kron, da bi imela za priboljšek, ker teta se zelo boji, da ne bi dobila Minka jetike, ki je že odzadavnej prava učiteljska bolezen. Ali naša Minka kupuje nekake knjige in vsak mesec naročuje iz mesta razne čudne stvari, za katere živ človek ne bi mogel slutiti, da jih kakšna učiteljica potrebuje. Ona kupuje male nožke in zvrke, aluminijeva držala, ki so kakor od srebra, škarjice, naprstnike, škatljice za peresa in tako drobnarijo. In obljudila je, da bo dala spomladi najboljši in najpridnejši učenki petelina in ko-koš, ki so posebne majhne vrste in ki ostanejo vedno majhni, kakor piščanci, a najboljsemu učencu sekiro, žago in vse orodje za izrezljavanje raznih reči iz drobnih deščic. Kdo se ne bi trudil, da bo postal on ta srečni izvoljenec, posebno še, ker je imela odločiti o tem cela šola, da se ne bi reklo, da je dobil kdo kaj po krivici.

Tako živi Minka v šoli, a izven šole še mnogo veselejše in krasnejše. Zdjaj gre k temu, zdjaj k drugemu kmetu, pripoveduje, smeja se, svetuje — vse ve; samo vprašaj jo, še v cesarske postave se razume. K Janeževim zahaja najpogosteje. Zvečer se zbira tam čeno in dekleta iz vasi

na prejo. A ona bere. Bere povesti, pa tudi čisto tehtne in resne stvari, kako se premog koplje iz zemlje, kako se potuje po morju, vse mogoče. In lepo je poslušati njeno branje in vsakemu je žal, kadar je že konec.

V nedeljo popoldne zbirajo se pri Janeževih starejši moški in modrujejo. Tudi oni radi poslušajo Minko. In kadar odide, ker ne more več izdržati pri njih zaradi debelega dima, ki ga spuščajo iz svojih vivcev, se vselej zmisli kateri od njih in jo pohvali:

»Pametno dekle! Če bi bila fant, ji ne bi bilo para!«

Z mladim vaškim svetom se razume posebno dobro. Eno uro od vasi je jezero. In skoro vsako nedeljo priredi Minka z vaškimi fanti in dekleti izlet k jezeru. Vse sanjke zaprežejo, kolikor jih je v vasi. Polne smeha, veselja in petja drče sani po gladki cesti. Jezero je zamrzneno. Kakor velikansko, čisto zrcalo leži med visokimi, belimi gorami, ki blešče v solnce prelepo. Mlado društvo poskače iz sani in se razbeži po jezeru. Minka leti na drsalkah naprej, kakor ptica. Lahka je, kakor misel. Lasje frfotajo okoli leca, a njej je prijetno, kakor da jo veter nosi v daljavo. Smeja se nehote, da se ji beli zobje kakor biseri blišče izza rdečih ust, prsi se napejajo, srce drhti od krasne, srečne mladosti! Proti cerkvi leti, ki se bela in ljubeznjiva vzdiguje sred jezera. Kar kar same predivne čudežne sanje

Predsednik: Torej obstoji »Slovenski Jug« s svojo revolucionarno svrhu se le, odkar je zavladal kralj Peter. Sedaj pa nam točno povejte, kaj so obtoženci delali na sejah »Slovenskega Juga«, kaj so govorili in v kakšnem razmerju so bili s klubom? (Ker ni bilo v dvorani obtožencev Valerijana Pribečevića in Gjurici, jih je dal predsednik poklicati.)

Na to vprašanje je Nastić odgovoril, da ni mislil, dokler je bil v Belgradu, da bi moral pred sodiščem točno vse povedati. Ker si ni vsega zapisal, mu tudi ni mogloče detaljno povedati resnice. Ko je pisal brošuro »Finale«, se je spominjal, da je bila meseca februarja seja »Slovenskega Juga«. Na tej seji je bil navzoč obtoženelec Valerijan Pribečević, ki je poročal, da je pridobil za revolucionarno akcijo Adama Pribečevića in Budo Budisavljevića. Na tej seji so tudi sklenili, da je treba pripraviti eksplozivni material. Druga seja »Slovenskega Juga« je bila koncem aprila 1907. V tej seji je Nastić sam poročal o uspehu svojega potovanja v Kragujevac. Med drugim se je takrat tudi govorilo o teroristični akciji v Črni gori.

Predsednik: Vse, kar ste navedli v brošuri »Finale« glede bratov Pribečević, je torej resnica?

Nastić: Da, treba je samo uvaževati, da sem stvari opisal »Finalu« 15 mesecev po dogodkih.

Predsednik: V »Finalu« ste pisali, da sta bila Valerijan in Adam Pribečević delegata iz Hrvatske. Iz tega sledi, da sta morala tu imeti somišljenike. Povejte nam, kdo so ti ljudje, ako jih veste?

Nastić: Že v preiskavi sem povedal, da se vsi ljudje ne spominjam. Vem samo, da je bila večina teh ljudi v Zagrebu in v Buni. Adam Pribečević je zatrjeval, da je mnogo ljudi, ki so sposobni za revolucionarno akcijo, a imen ni povedal.

Predsednik: Rekli ste, da sta Valerijan in Adam Pribečević poročala o svojem delovanju na Hrvatskem. Ali bi bili tako dobri, da bi nam točno povedali, o čem sta poročala?

Nastić: Tega se ne morem spominjati. Govorili so o možnosti revolucionarne akcije.

Predsednik: Ali so govorili o zvezi tukajšnjih pristašev s »Slovenskim Jugom« za nameravano revolucijo?

Nastić: Da.

Predsednik: Obtoženci so v preiskavi rekli, da ne bodo na ničesar odgovarjali, dokler ji ne pridete in ne izpoveste. Ali ste se že prej poznali z Valerijanom Pribečevićem?

Nastić: Ne, spoznal sem ga šele v »Slov. Jugu«.

Predsednik: Prosim vas, ali ste bili čuli za kake druge ljudi, ki so bili v zvezi s »Slovenskim Jugom«.

Nastić: Vem še za J. Banjanina. Spominjam se sedaj, da je nekoč govorilo o tem, da ni v tej organizaciji nobenega Hrvata. Takrat se je konstatiralo, da bi bil za to najpripravnejši g. Wilder, urednik »Pokreta« v Zagrebu. (Grohoten smeh med obtoženci, sodniki in občinstvom.) Toda Milan Pribečević je rekel, da nima vaju zaupanja, kakor vobče nima zaupanja v Hrvate. Na seji se je govorilo tudi o Svetozaru Pribečeviću, a ni se govorilo o gozdarju Gjuriću.

Na daljša vprašanja predsednika je Nastić pripovedoval, da se je

9. marca 1909. na potu na Dunaj razgovarjal s soprogo dr. Zarka Miladinovića, ki je tudi obtožen radi vesele izdaje. Gospa Mileva Miladinović je izjavila, da njen mož ne more biti obsojen, ker nima oblast nobenih dokazov o njegovi krivdi. Ona sama je imela shranjeno bombo, ki pa jo je skrilala pri svoji sestri Zdenki Grünner.

Na vprašanje, ako je bil izvrševalni odbor »Srbske samostalne stranke« v zvezi s »Slov. Jugom«, je Nastić odgovoril, da mu to ni znano. Nadalje je pripovedoval Nastić, da sta srbska častnika Damjanović in Dušan Obtrkić potovala po Hrvatskem ter nosila sabo denar za srbsko propagando. Natančneje bo o tem izpovedal na prihodnji razpravi, ko se na to pripravi.

Predsednik: Ali je politika kralja Petra merila nato, da se združijo vsi Srbi, da se združijo tudi one takozvane neosvobodene zemlje v eno državo?

Nastić: Težko mi je na to odgovoriti, da ne...

Dr. Hinković: Da ne izdaste uradne tajnosti.

Nastić: Ne, nego da se ne dotaknem ugleda tuje države.

Dr. pravdnik: Morda bi se dalo vprašanje drugače formulirati!

Nastić: Pravim samo to, da je v proračunu kraljevine Srbije določenih poldrugi milijon dinarjev za propagando.

Predsednik: Na katere zemlje je se raztezala revolucionarna akcija?

Nastić: Na Hrvatsko, Slavonijo in Bosno. S statutom je bila ta akcija razširjena tudi na Dalmacijo in slovenske pokrajine.

Predsednik: Ali so imela revolucionarna akcija služiti tudi s kolska društva?

Nastić: O tem mi ni ničesar znanega.

Predsednik: Ali se je nameravalo bombe vtihotapati tudi na avstrijska tla?

Nastić: Mi ni znano, a iz pisma Milana Pribečevića se da sklepati, da se je mislilo tudi na to.

Zaslišanje Nastića se bo nadaljevalo še jutri in najbrže ves teden.

Dopisi.

Iz Velike Loke. V nedeljo 11. t. m. je priredilo pevsko društvo »Zvon« iz Smartna pri Litiji izlet v prijazno Vel. Loko. Da so nas s tem izletom vzradostili, ni treba posebej povdarjati. Le žal, da je ves popoldan deževalo. To je oviralo zabavo na prostem. Neumorni pevci in ljubke pevke, pod vodstvom marljivega učitelja g. Lajovicca, so peli k srcu segajoče, krasne slovenske pesmi. Peli so res izborno, za kar so želi obilo ploskanja in živjo-klicev. Navzoči so bili tudi štirje ruski mladeniči, ko se niso mogli dovolj navziti tega krasnega petja, in dovolj pokazati svojih čustev do nas bratov Slovencev. V lepem govoru jim je izrekel g. Lajovic naša bratska čustva do njih, na kar so se lepo zahvalili v ruskem jeziku, zagotavljajoč nam svojo bratsko ljubezen. Zapele so nam ti naši mili bratje tudi nekaj ruskih narodnih pesmi, ki jih je občinstvo z veliko pozornostjo poslušalo. Z eno besedo: bila je lepa in užitka polna zabava. S spremljanjem živjo-klicev so odhajali pozno v noči ti mili izietniki, zapuščajoč nam prijetne spomine in željo, da bi

še otročja in odkritosrčna, da ne bi pokazala, kako jo take časti vesele.

Pela je dobro in lepo, in večkrat ni učila le dekleta, ampak tudi fante raznih pesmi. Nekoč so se spomnili fantje in zapeli so ji pod oknom, kakor drugim vaškim dekletom. A po tem je ostalo to za vedno. Vsak večer so odpeli prvo pesem pred njenim oknom.

Tako je šlo to iz leta v leto. Na vse svoje zabave, na ženitve, na krščenja in na pogrebe, na vse so jo klicali. A ona je rada prihajala, plesala je z vaškimi fanti in pela z dekleti njihovih pesmi. Vse tako v šali, učila jih je »manir«, in res se je opazalo, kako so, posebno fantje, pazili, da niso umazani in da se pristojno obnašajo v njeni družbi. V vasi so se šalili, da so vsi fante zaljubljeni v njo, a oni tega niso niti tajili.

»Če bi bili gosposki ljudje, stepli bi se zaradi nje,« so rekli.

Tako so jo častili samo od daleč.

»Tudi zvezda se ti včasih dopade na nebu,« so modrovali, »ali nihče ni tako neumen, da bi jo hotel po vsej sili imeti.«

Zato tudi niso nikakor zanemarjali svojih deklet. Vsaki je imel svojo. Samo eden od njih, najljepši, najpametnejši, če tudi skoro najsiromasnejši, posvetil je vse svoje misli in čustva le njej. Nikomur ni ničesar rekel, niti svojemu najboljšemu prijatelju ne, ali vendar se je vedelo, da ljubi vaško učiteljico tako

nas, še katerikrat petili, in nam s tem priredili zopet kak lep dan, poln užitka in zabave. Kličemo vrlim izletnikom in ljubkim izletnicam ter njihovemu učitelju g. Lajovicu najtoplejšo zahvalo.

Iz Litije. Kaj se vse v Litiji godi! Že prejšnji teden je prinesel »Sl. Narod« kratko poročilo o veselici za družbo »sv. Cirila in Metoda. Cela stvar je bila še v povojih. A dete-velice je vraslo in sedaj se dela zanj »bališ« na vseh koncih in krajih. Skupina dam je prevzela težavno in trudapolno delo krščanskega usmiljenja nasičevati lačne in je vzela v ta namen že prvo lopo Wurzbachovega kegljišča v najem; ta lopa se že spreminja, saj sedaj je čas spreminjevanja, v ličen paviljonček in nikomur ne bo žal, če se bo ustavil pri njem. Dobil bode vsega, kar je dobro za želodec in vemo, da mu bode dišalo, ker bo iz nežnih rok naših dam in gospodičen. A kjer se je, tam se mora tudi piti, tako zahteva naravni zakon in, glej ga šmenta, ugnezdil se je in se bo zraven potreba za želodec zmaj, sedmeroglavi zmaj, ki ima prav velike in polne glave — sode, »nebeskega nektarja« — doleznjanskega cvička. Pridne čebelice bodo našle obilo medu v teh sodih in ne bo jim žal za to polet v naravo. A brz sladkosti tega življenja nihče ne umre in tudi nihče ne bode šel od veselice, da ne bi si potolažil svoje sladkosnednosti pri litijem »Zalazniku«! Dobil bo vsega, krofe, potice, raznega peciva in tudi, če je kdo izgubil srce, nudila se mu bo prilika, da si postreže z lectarskim. Po sladkarijah pa je zopet suho grlo in treba je je namočiti. Najbližje bo k naslednjemu paviljončku, kjer nam bodo ponujale sitne »branjevke« peklensko pijačo — pivo. Če prav je pivo grenko, bodo pa mečile to grenkobo sladke besede »branjevke«. Castno bodo zastopani tudi proizvodi turške kulture — cigarete in kar gre k cigaretam, prava turška črna kava z rumom ali konjakom, kar bo kdo hotel. Tako bogato preskrbljeno bode za telesne potrebe. A sedaj sem na nekaj pozabil, kar mi je ravno danes nekoč povedal. Naše dame so naročile na ruskem neki stroj in ta stroj bo baje delal dvojce vrst vina in obenem še krofe. Treba bode zagnati samo desetico vinarjev vanj in prišlo bode, tako kakor v deveti deželi, korezec rujnega vinca ali pa se bo prikazal krof. Rusi so pač glave, tam jim ni treba nič več vinogradov ampak imajo same stroje. V nedeljo bo zastopana družba teh Rusov tudi v Litiji. Za danes ne vem nič več, a kakor se šepeta, pride še mnogo zanimivega tako, neki »goljat«, a ne vema natančno. Na svidenje 18. v Litiji.

K profilalkoholnemu kongresu.

(Konec.)

Neki drug vzrok zapravljanju so n. pr. predobre gmotne razmere, ljudje imajo predober zaslužek. V ljubljanski okolici je občina Dobrunje, kjer moški dobro zaslužijo kot zidarji, ženske pa kot perice, a obe nam spoloma je edina zabava — zganje. V takem slučaju je treba misliti nato, kako naj bi se ljudstvo navedlo k pošteni zabavi brez pijančevanja. — **Poboljšljivost** je jako majhna. Od vseh, predavatelju znanih slučajev se je poboljšal samo eden, to pa radi bolezn, vsi drugi so ostali nepoboljšljivi vzlic temu, da se jim je dala

zelo, da ne ostane niti enega njegovega pogleda za kakšno drugo dekle. A mogel bi bil dobiti najlepšo in najbogatejšo dekle, ker takega fanta, kakor je bil on, ni bilo več v celem kraju. Znal je peti in igrati na harmoniko, tudi plesal je, kakor nihče drugi. Kadar sta plesala z učiteljico, čudilo se jima je vse in vsi so bili enega mnenja, da ni lepšega para, kakor sta ta dva. Ali teško je, če ni maš denarja in znanja. Če bi imel Tone denar, odšel bi bil za leto dni v mesto, a to je vedel, da bi se naučil vse, samo da bi mogel dobiti njo. Tako je molčal. Rad je bil sam in rad je mislil nespametne in sladke misli. Bil je mizar in jako spreten v svoji stroki. Naredil je Minki klop pred šolo za god, a drugo leto so postavili z drugimi fanti in dekleti mično lopeco v vrtu. Dolgo so delali in na skrivaj, a v noči pred njenim godom prenesli so lopo v šolski vrt na mal griček, od koder se je videlo po celi vasi. Dekleta so jo okinčale z venci in zelenjem. Lopa je bila lepa, deske vse izrezljane.

Štiri leta že je bila Minka v vasi, ko se je slišalo, da se je o Veliki noči, ko je bila pri svoji teti v Trstu, zaročila. Poznejše enkrat jo je zaročnik obiskal. Visok in lep gospod je bil, še mlad in vaščani so bili zadovoljni z njim. Pripovedovali so, da je jako bogat trgovec iz Trsta.

(Dalje prihodnjič.)

prilika zato. Sodišče jim izpočetka rado dovoli rok za poboljšanje, ali poboljšanja ni. Ne zapravljajo le zato, ker nimajo več kredita. Prav pridno pa prihajajo prosit, da bi se ukinila kuratela in večkrat pripeljejo seboj celo svoje žene kot priče, da so se poboljšali. Ali verjeti jim ni, kajti poboljšali se niso oni, temveč so se le največkrat poslabšale žene. — Naše ljudstvo smatra za najboljšo sredstvo za poboljšanje, če se pijanec oženi. In res, največkrat zapelje starše lepa domačija, da dajo hčer pijancu. Predavatelj je kot sodnik mnogokrat odsvetoval, pa vse ni izdalo nič, pozneje šele pride žena na to, da »grunt ni nič, pač pa človek vse,« ves kes je prepoznen. Drugo sredstvo je, da ga pošljejo v Ameriko. Radi se jih iznebimo takih ljudi, a upanja ni, da bi se pijanec poboljšal v Ameriki, saj nese sam sebe seboj. — Predavatelj je končno konstatiral: 1. alkoholizem se širi na Kranjskem, ker je dom vsakega pijanca zalega novih pijancev potom podedovanja in slabih zgledov; 2. alkoholizem se širi pri ras v znamenju zganja; 3. alkoholizem tvori veliko nevarnost za nas v narodnem, gospodarskem in družabnem pogledu. Nujna potreba je, da se pri nas ustanovi zavetišče za pijance, one, ki sami žele vstopiti, in one, ki se nevarni svoji okolici. Otrok ne smemo navajati k pitju alkoholnih pijač. Gospodarji naj ne dajejo mladim delavcem zganja. Izobraževalna društva naj ne poučujejo ljudstva samo o škodljivosti alkohola, temveč naj ga uče, kako naj se razveseljuje brezopojne pijače. 4. Država naj čimprej uzakoni načrte zakona proti pijančevanju in o prekleh. — Burno odobravanje je sledilo temu predavanju in predsednik dr. K. rek je podarjal, da je to predavanje izmed vseh gotovo napravilo najgloblji utisek na poslušalstvo in da bo imelo gotovo najboljši uspehe. Prav posebej se je zahvalil poročevalcu in nato predlagal peticojo na državni zbor, da čim prej pride v zbornico imenovani zakonski načrt. — Predlog je bil sprejet soglasno.

Popoldne je predaval Slavko Ravnihar o alkoholizmu in narodnem gospodarstvu. Povedal ni dosti novega, temveč ponavljal znane stvari, kakor o zapravljanju ob raznih prilikah človeškega življenja, naravnal je, koliko bi mogel delavec, obrtnik, uradnik itd. prihraniti, ako bi nosil v hranilnico ono, kar izda za opojne pijače itd. Ako bi naš pridevalec vina posvečal drugim strokam kmetijstva toliko truda, kakor vinogradom, bi bilo boljše zanj, bi več pri-gospodaril. Pivovarne lahko zmagujejo vse in zganjekuharji bi tudi več prisluzili, ako bi opustili to delo in isti trud posvetili drugemu. Da obrnimo narod gospodarskega propada, ga moramo rešiti alkohola.

Predavanje dr. Levčnika o »alkoholizmu in jetiki« je odpadlo, ker je bil predavatelj poklican k vojaškim vajam.

Nato je predaval vodja deželne blaznice na Studencu, gosp. dr. Fran Gostlo o »alkoholizmu in blaznosti«. Alkohol silno vpliva na živčevje, posebno je škodljiv onim osebam, ki so zanj intolerantne, posebno pa še otrokom. Psihatri so vsi edini, da je alkohol glavni vzrok blaznosti. Med pijancem in blaznim je velika sličnost, sploh se smatra pijanost za umetno povzročeno kratko blaznost. Pijanec je razdražljiv, brutalen, surov, potem pa obupen, nesrečen. Ako se pijanost ponavlja, ga muči glavobol, slabo spanje, kaže se negotova hoja, bljuvanje, halucinacije. Pokaže se bolezen na srcu in jetrih. Pri kroničnih alkoholistih nastopi navadno delirium tremens in sicer hipno. Bolnik je zmeden, pa še lahko govori, navadno vidi okrog sebe majhne živali, muhe, mušice itd. To stanje traja navadno tri do pet dni. Skrbeti je treba, da bolniku ne otrpne srce, treba mu je umetno dobaviti spanja. Delirium tremens konča v 10% s smrtjo. Predavatelj navaja potem celo vrsto načinov blaznosti, izhajajočih direktno iz alkoholizma in pa takih, pri katerih je alkoholizem le pospešil blaznosti. Blaznost, izhajajoča iz alkoholizma, je kmalu ozdravljiva, ali navadno se taki bolniki zopet kmalu vrnejo v blaznico, ker so zunaj zopet zapadli alkoholu. Treba je torej, da se odvrnejo te hude posledice, predvsem po možnosti zabraniti zauživanje alkohola, potem pa gledati na to, da se ozdravijo tisti, ki so zapadli alkoholu. Za prvo je najboljšo sredstvo popolna abstinenca, za drugo za ustanovitev zavetišča za pijance. Poleg tega pa naj tudi vlada posveča večjo skrb nadzorstvu in skrbstvu. — Sklepe se nato resolucija na deželni zbor, da naj dežela čimprej zasnuje zavetišče za pijance.

Kot zadnji govornik je govoril župnik Janez Kala in v poudarjal, načela: 1. Abstinenti ne žele iz vseh ljudi napraviti abstinentov, 2. ne žele uničiti vseh vinogradov, 3. vsega alkohola se ne vzdržujejo, češ, ker je vsaka kaplja strup, temveč ker je al-

kohol največje ljudsko gorje, uničevalec ljudskega blagra, 4. abstinenca je sredstvo, splošna zmrznost in treznost pa je namen, 5. tudi tisti, ki niso popolni abstinenti, lahko pomagajo v boju proti alkoholizmu, in 6. čim več je abstinentov, tem prej bo boj proti alkoholizmu končan z zmago. Z vso odločnostjo pa more v boj le popolni abstinent. Pozivljal je nato h krepki organizaciji in odločnemu delu. Po kratki debati se je nato kongres zaključil.

Zvečer se je nato vršila brezalkoholna veselica, pri kateri je pa steklo tudi precej alkoholnih pijač poleg brezalkoholnih, s čimer pa ne maramo trditi, da bi jih bili abstinenti, temveč le tisti, ki niso, ali pa so se samo delali, da so. Svoje mnenje o cellem gibanju pa smo že itak izrekli v začetku našega poročila.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 15. julija.

+ **Izredna seja občinskega sveta** bo v torek, dne 20. t. m. ob 6. zvečer. Dnevni red te seje priobčimo jutri.

+ **Pojdi v kloster, Urša!** Klerikaleci so je zavozili. Umazana osebna politika, umazana, ker ima zgol egoistične celje, jih je pripravila tako daleč, da jih prav nobena stranka več ne mara. Danes so, kakor se pravi v navadnem življenju, popolnoma na dilei. Zoper naše navedbe ne najdejo nobenih stvarnih argumentov, z nobeno besedo ne morejo ugovarjati našim trditvam in zato si pomagajo z zabavljanjem. Pa kako otročje, kako pobalansko je to zabavljanje. »K. u. k. Hofblatt« nas titulirajo, za vladno glasilo nas proglasajo. Naš list — vladno glasilo! Kmalu bomo praznovali jubilej 2000 konfiskacije, od septembra sem smo skoro vsak teden vsaj enkrat zaplenjeni; samo hudodelstva žaljenja Veličanstva in hudodelstva ščuvanja za revolucijo so našli sodniki in konfisciranih član-kih; klerikaleci nas že cele mesece denuncirajo kot vevizdaljake in revolucionarje in mi naj bi bili vladno glasilo in »K. u. k. Hofblatt«. Še kamniti velikani pred lemenatom bodo jokali, kakor pomaranče debele solze nad to urnočasno budalostjo »Slovenca«, ki samo eno izpričuje: da so klerikaleci s svojo filozofijo popolnoma pri kraju in si že ne znajo drugače pomagati, kakor z zabavljanjem najsmesnejše vrste. Menca je razpoloženo v klerikalnih vrstah res tako, kakor je je označil znan klerikalec, rekoč: **Za obesit se nam je!** V takem dašnem razpoloženju človek seveda ni v stanu trezno misliti in pametno pisati in zato ne pravimo »Slovenec« nič drugega, kakor: **Pojdi v kloster, Urša!**

+ **Cast »Slovenec«.** Vrli organ klerikalne stranke, ki ima danes skrajno nehalno ulogo, braniti Šustersiće - Krekovo zavoženo politiko, si pomaga, kakor pač ve in zna. Z lažjo in sumničeni. Posebno je jezen na naš list. Snoč je celo iztaknil, da smo ob času aneksije propagirali misel, da se naj Slovani državi upro in organizirajo revolucijo, kakor Iraci, Sicilijani in Indijanci. Cast »Slovenec« na njegovi resnicoljubnosti. To je list, ki se mu lahko verjame na moško besedo. Še nikoli se ni zlagal in seveda tudi zdaj ne, čisto nič.

+ **»Grazer Volksblatt«** je vsekrog klerikalen list. Glavno glasilo nemške klerikalne stranke na Štajerskem je in vedno je z vno podpiral slovensko klerikalno stranko. Za blazno dr. Šustersićevo politiko se kajpak ne ogreva, obsodil jo je in — »Slovenec« je zaukazal duhovščini, da mora ta list bojkotirati!

+ **Goriški deželni odbor** je imenoval asistenta pri deželnem hipotečnem zavodu nekoga Ruggero Roghella (Rogelja), če tudi ta človek ne zna prav nič slovenski. V statutu za uradnike je jasna določba, da mora znati deželni uradnik oba deželna jezika, ali v goriškem deželnem odboru se malo ozirajo na to. Deželni glavar Pajer tlači v vse urade laške uradnike, slovenska deželna odbor-nika Berbuč in Klančič pokimata, pa je izvršeno imenovanje. Da bi zahtevala znanje slovenskega jezika, to jima še na misel ne pride.

+ **Tržaški deželni zbor sklican.** Novi deželni zbor tržaški je sklican za 21. t. m. na svojo prvo a kratko zasedanje. — Glavne točke dnevnega reda bodo: verifikacije novo izvoljenih poslancev, izvolitev deželnega glavarja in obenem župana ter dveh poglavarjev (podžupana) in volitev delegacije (deželnega odbora) kamor bosta izmed 18 delegatov izvoljena tudi dva Slovenca in en socijalni demokrat. — Trst je namreč edina izjema v Avstriji, kjer obstoji deželni zbor in mestni svet iz enih in istih oseb. Zato pa deželnega glavarja in podglavarja ne imenuje cesar, kakor je to v drugih imenovanjih, temveč so vsi zbrani od poslancev, volitev pa potrdi cesar.

(Dalje v prilogi.)

+ Kazinotje rubljo. Dr. Eger je vložil v imenu nemške kazine rubljo predlog proti Ernestu Windischerju, Francetu Stautu, Feliks Potniku, Andreju Korenu in Stanku Rekarju, ki so bili obsojeni radi septembrskih demonstracij v večmesečno ječo ter v povračilo škode, povzročene po demonstracijah na kazinskem poslojpu v znesku po 3830 K. Ker so razne zavarovalne družbe od tega zneska poravnale 2140 K 77 vin, rubi dr. Eger navedene osebe za preostali znesek po 1689 K 23 vin. Dasi so vsi gori imenovani zarubljenici, ki se razen Stauta nahajajo vsi v zaporu, brez premoženja, vendar je dr. Eger vložil proti njim rubljo predlog. Nam je to prav, opozarjamo pa prizadete faktorje v Celju, Mariboru in Ptuj, naj z isto brezobzirnostjo nastopijo proti nemškim obsojencem, ki so bili obsojeni na povračilo škode, povzročene na slovenskih poslojih, kakor dr. Eger v Ljubljani proti slovenskim obsojencem!

+ V Engelmannovem »pojasnilu« sobotnega našega lista se zreali čista resnica. To je poštena beseda brez strankarstva in baharije in ne tako, kakor zafrkuje predvečerašnji »Slovenec«. Konstatirano bodi, da je g. Engelmann odkrit in pošten mož, dočim so gospodje okoli »Slovenca« s svojim dopisom »Lep kmet« pokazali klerikalno - zagrizeno zavist, s katero bi najraje človeka, ki v njihov rog ne trobi, dušne in telesno »frdmali«.

+ Promoviran bo dne 22. t. m. na dunajskem vseučilišču g. Josip A. Tomšič, odvetniški kandidat na Dunaju, doktorjem prava. Čestitamo!

+ Imenovanja pri pošti. Za poštne nadoficijale so imenovani poštne oficijali: Dominik Pizzarello, Hinko Čiuk, Virgil Fornasaro, Alojzij Matteicich, Adolf Kreisel in Bronislav Deisenberg v Trstu, Alojzij Potokar in Andrej Sumi v Ljubljani ter Gvidon Pattay v Pazinu. Za poštne oficijale so imenovani poštne asistentje: Evgen Woivodich, Viktor Dose, Oskar Sollinger, Rudolf Petronio, Ernest Mayer in Ant. Fachinetti za Trst, Dušan Radivović za Rovinj, Josip pl. Gumberth, Egidij Grossich in Leopold Smolich za Pulj, Fran Ramor za Dunaj, Bogomil Sorli in Leonhard Lodatti za Gorico, Albin Zeleznik za St. Peter na Kranjskem ter Dominik Vallon za Koper.

— Odgovor Roseggerju. Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda so se nadalje zavezali plačati po 200 K sledeči p. n. gg.: 66. Gruntar Rudolf, odvetnik v Tolminu; 67. »Neimenovan« iz Škofje Loke; 68. dr. Gosak Tone, odvetniški kandidat v Ljubljani; 69. »akademiki« (skupina) v Gradcu; 70. Demšar Gojmir, c. kr. notar v Postojni (plačal na račun 50 K); 71. dr. Otton Fettiher-Frankheim, Ljubljana; 72. Starček Marija, kuharica v Ljubljani (plačala na račun 40 K); 73. skupina rodoljubov v Gorici (plačali 200 K); 74. »Splošno slov. žensko društvo v Ljubljani«; 75. Šifer J., mestni uradnik v Novem mestu.

— Iz družbe sv. Cirila in Metoda. Vzor idealnega rodoljuba je g. Radivoj Tušak, učitelj na Polzeli. Poslal je družbi sv. Cirila in Metoda sledeče, res ganljivo pismo: 200 × 1000! Mila naša družba: Prvi Nemoj z Roseggerjevim predlogom, drugi Poljaki in Slovenci tretji. V dno duše me je razveselilo, ko sem čital prvič 200 × 1000 v »Slov. Nar.« in vsak dan sem z nepopisno vnetostjo, z velikim navdušenjem sledil izjavam, priobčenim v »Slov. Narod«, s katerimi so se posamezniki zavezali v teku časa plačati naši vrli družbi gotove svote, da se čimprej približamo vsaj do polovice za nas sicer ogromni svoti 2.000.000 K, a kateri se vendar tudi mi lahko približamo, če se zganemo i oni slovenski magnati, ki premerejo tisočake, če se spomnijo vsi slovenski denarni zavodi brez razlike strank, med katerimi so nekateri tako bogati, da lahko utrpe dva tisočaka kronic milemu narodu v korist in v protistrup nemškemu milijonu, če se zavedejo svojenar. dolžnosti. Žel bi, neizmerno želel, da bi bil že 20. učitelj in da bi sledila dolga vrsta kolegov za menoj. V teku petih let se tudi pri naši presijajni plači lahko zloži ta svota, če si človek narodu v dobro odtrga tupatam kak priboljšek, opusti kak nedeljski izlet. Imamo učiteljska društva, kjer se sestane vsak mesec vse učiteljske okraje. Ako se zbere n. pr. 25 učiteljev in učiteljic in plača vsak mesečno 50 v, imamo v 60 mesecih, petih letih 750 K. A ni ti treba ni plačati 50 v, dovolj je 20 v in ima že vsako učiteljsko društvo v petih letih vplačanih 300 K za Ciril-Metodov obrambni sklad. Zveza učiteljskih društev šteje 34 društev, to bi bilo potem 34 × 300 = 10.200 K. To bi bil povprečni račun, a nekatera društva imajo do 40 članov. Bi li ne bilo dobro, da bi i mi učitelji in učiteljice vdarili skupno 200 × 1000, saj se gre tu prav za one, ki so izro-

čeni nam, za našo dečo, za našo bodočnost, da jih rešimo iz pretežnih nemških valov. — Tako si mislim jaz in šlo bi Poskusimo. — Da pa pričnemo, zavezujemo se s tem pismom vplačati še ta mesec 200 K kot pokroviteljstvo C. M. družbi, in tekom časa, ko se dopolni število 200 × 1000, plačati še 200 K za obrambni sklad. Težko pogreša človek v današnjih dneh toliko svoto, a za mili svoj rod vse, telo in dušo! Vse za narod! Naprej do slovenskega milijona! — Komu bi pač ne ganila sreča tako brezprimerna domovinska ljubav! Pač ne bodo hoteli ostati osramočeni tisti, katerih dohodki niso v nikakem razmerju z ljudskim učiteljem. Slava takemu pozitivnemu rodoljubju!

— Telovadno društvo »Sokol I.« v Ljubljani vabi tem potom svoje člane, naj se v velikem številu udeležijo sokolskega zleta na Vrhniko dne 18. t. m., katerega prirede bratska društva bodoče ljubljanske župe. V to svrhu vršile se bodo jutri v petek, dne 16. t. m. ob 8. uri zvečer v telovadnici na Ledini redovne vaje, h katerim naj pridejo pač vsi bratje, ki se udeležijo zleta v kroju. Na zdar!

— Novo društvo. Deželno predsedstvo za Kranjsko je odobrilo pravila »Društva za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma telovadnemu društvu Sokol I. v Ljubljani«.

— Bratje Sokoli! V nedeljo je zlet Sokolov ljubljanske župe na Vrhniko. Pokažimo, da znamo tudi starejši Sokoli gojiti sokolsko idejo, da še ni zamrl sokolski zlet; udeležimo se vsi v kroju tega zleta! — Danes zvečer ob pol 9. pridite zanesljivo v »Narodni dom« k redovnim vajam! Na noge, »stara garda«!! — Več starejših Sokolov.

— Poseben vlak iz Ljubljane na Vrhniko bo vozil v nedeljo 18. t. m. med 9. in 10. dopoldne. S tem vlakom imajo lepo zvezo vsi v Ljubljano prihajajoči vlaki. Pričakujemo torej, da obišče ta dan Vrhniko mnogo Sokolstva in drugega slavnega občinstva iz vseh strani. Vse podrobneje o posebnem vlakcu naznanimo pravočasno.

— Javna telovadba na Vrhniki bo obsegala jako zanimive točke. Izvajale se bodo proste vaje, določene za vsesokolski zlet v Celju. So to lepe in težke vaje, za katere je treba mnogo truda, vadbe in pazljivosti. Telovadba na orodju pokaže počeniš z lahkim stopnjoč se s težjimi in h koncu z najtežjimi vrhunskimi vajami živahno sliko telovadske gibčnosti in moči. Naraščaj nastopi v dveh oddelkih: v prvem oddelku nastopijo gojenci raznih društev z vajami s praporci, v drugem pa 36 gojencev ljubljanskega Sokola z ličnimi skupinami v vrstah po šest in šest. Nekaj novega bodo sočasne vaje ljubljanskega Sokola na treh konjih. Konj je orodje, ki se redkeje vidi pri naših javnih telovadbah. Je za telovadbo eno najtežjih orodij. Ljubljanski Sokol nastopi na treh konjih hkratu. Po trije in trije telovadeči izvajajo enake vaje istočasno. Na koncu se še izvede francoski boks — ta vrhunec prostih vaj.

— Godba k prostim vajam za vsesokolski zlet v Celju 1910, ki jo je sestavil kapelnik celjske narodne godbe g. Korun, je res nekaj posebnega, da občinstvo navduši. Pa tudi telovadeč kaže navdušen in veselega obraza gibčnost svojih udov v teh težkih prostih vajah. Na Vrhniki bodo torej izvajali telovadeči ob tej godbi — po melodijah slovenskih narodnih pesmi — proste vaje, katerih posamezni gibi se tako lepo skladajo s to melodijo, da ustvarjajo pravo medsebojno lepo in živahno harmonijo. Telovadecem drugih društev je priporočati, naj se že zaradi tega udeležijo prostih vaj na Vrhniki, da se jih priuče po tej godbi in potem to spravijo v svoje društvo, kar bo dobro služilo za Celje. Izvajala se bo prva, tretja in četrta prosta vaja.

— Električne cestne železnice ljubljanske nadulčne napeljava je velike nevarnosti za občinstvo. Ako nekoliko bolj pogledamo to napeljavo, vidimo, dajo držje kvišku zarjavele ali že celo vse od rje razjedene žice, ki se vselej, kadar zleti spodaj električni voz, vsled silnega guganja napenjajo in se prav lahko zgodi, da se morda že v najkrajšem času katera utrga in da bo električna napeljava padla na tla in ubila kakega človeka, ali še celo več ljudi. Posebna nevarnost je pozimi, ko se nabere na žice in na napeljavo sneg. Zahtevamo, da se pazi na varnost občinstva, posebno ker teče električna železnica po najbolj živahnih ulicah, cestah in trgih.

— Vrl naroden dečko je Ivan Kogej, pikolo v »Narodni kavarni« v Ljubljani. Od lanskega septembra je razpečal že nad 2.000 narodnih kolkov Ciril - Metodove družbe! — Naj bi zavedni in vneti podpiratelji naše šolske družbe našel med svojimi tovariši, pa tudi povsod drugod obilno posnemovalcev!

— Kranjsko avtomobilno društvo (klub). V soboto, dne 17. julija

1909 se bode vršila seja kranjskega varstvenega društva lova v sejni dvorani c. kr. deželne vlade v Ljubljani za ustanovitve kranjskega avtomobilnega društva (kluba); vsi zanimanci se vljudno vabijo k obilni udeležbi.

— Umrl je včeraj bivši trgovec in starejši Ljubljancem znani hišni posestnik, sedaj železniški uslužbenec Franc Supančič. Pogreb bo jutri ob pol 4. popoldne iz dež. bolnice.

Dan 25. julija bo pokazal, kako narodno čuti Šiška in kako dobro razumeva svoje dolžnosti napram naši prepotrebni družbi sv. Cirila in Metoda. Do 50 narodnih gospa in gospe se je oglasilo, da so pripravljene ta dan z vso vnetostjo posetnikom gozdne veselice, kjer bodo prodajale vino, pivo, pokalice, mrzla jedila, slaščice itd. Kdor bo hotel jesti gorko, bo pa dobil pri gosp. Josipu Seidlu tečno pečenko, ki jo bo sam pekel na veseljem prostoru. Da pa ne bo kdo mislil, da bo moral na veselico same jesti in piti, mu za danes povemo, da se bo tudi drugače zabaval. Moški zbor šišenske »Čitalnice« bo zapel več zborov, nastopil bo moški in ženski naraščaj šišenskega Sokola s prostimi vajami, igrala bo polnoštevila »Slovenska Filharmonija«; kdor bo hotel, bo plesal ob igranju harmonike, v mraku se bo žgal velikanski kres in se bo spustil v zrak velik zrakoplov, ki bo lepo razsvetljen. Ker bo veselilni prostor zelo velik, bo gostom na razpolago telefon, ki ga bo napeljal gosp. instalater Antosiewicz. To bo nekaj posevnovega, česar še ni bilo na nobeni veselici. Vstopnina na veselilni prostor pa bo samo 30 vin.

Čudne občinske odbornike imamo v Spodnji Šiški. Eden takih mož je penzionirani državni železničar Oister. Nam je popolnoma neumljivo, kako je mogel in smel Oister prevzeti občinsko odbornišvo, saj je mož penzioniran vsled nezgode in s tem je priznala kot pohabljenec 90% penzija. Kot tak ne sme opravljati nobenega dela, po statutu mora iti celo že ob 9. zvečer spat. Kako pa more Oister opravljati posle občinskega odbornika, ko mora biti ob 9. zvečer v postelji? Mož, ki je pod takim jerobstvom, da še spat ne sme iti kadar sam hoče, to vendar ni več svoboden državljani! Kaj pa če občinska seja potraja nad 9. uro zvečer, ko mora Oister že v postelji biti? No, seveda, Oistru se je sicer priznala 90% nezmožnost za delo, ali to ga nikakor ne ovira, da ne bi posedal po gostinah, zabaval in dražil ljudi s še ostalo 10 odstotno zmožnostjo. So pač res čudni taki občinski odborniki!

K petindvajsetletnici »Delavskega bralnega društva« v Idriji so se do 11. t. m. priglasila sledeča bratska društva: 1. Prvo slovensko pevsko društvo »Lira« v Kamniku, po deputaciji z zastavo; 2. Telovadno društvo »Sokol I.«, po deputaciji; 3. »Zveza slov. pevskih društev«, po deputaciji; 4. Slov. del. pevsko društvo »Slavec« v Ljubljani, korporativno z zastavo; 5. Kolesarsko društvo »Gorica« v Gorici, korporativno; 6. Pevski klub v Spodnji Idriji, korporativno; 7. Akad. fer. društvo »Prosveta« v Ljubljani po deputaciji; 8. Telovadno društvo »Sokol« v Idriji, korporativno z zastavo; 9. Podporno društvo za realce v Idriji, po deputaciji; 10. Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici, korporativno; 11. Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici, korporativno z zastavo; 12. Slov. pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« v Ljubljani po številni deputaciji z zastavo; 13. Kolesarsko društvo »Sloga« v Idriji, korporativno; 14. Narodna Čitalnica v Vrtolji, po deputaciji. Še enkrat opozarjamo br. pevsko društva, naj pridejo v Idrijo že v soboto, dne 24. julija zvečer, da prisostvujejo slavnostnemu koncertu, čigar spored v kratkem naznamo.

Promet tujcev v Postojni. Iz Postojne nam pišejo: V letošnjem letu se je promet tujcev v Postojni izdatno in izvanredno povzdignil. Brezštevne šole, mnoga društva in razne družbe prihajajo dan na dan, da si ogledajo naš krasni podzemeljski svet, čigar nadaljna umetna otvoritev se že pripravlja. Jamska komisija je razvila izdatno reklamo; razni članki v različnih časopisih imajo namen seznaniti širni svet s postojnsko jamo. Upati smemo torej, da je to prava pot, po kateri pride ta naravni čudež do one veljave, ki jo v resnici zasluži kot svetovni čudež. Upati je pa tudi, da si ga bode ogledalo leto za letom več tujcev. Vse to se imamo zahvaliti v prvi vrsti znanemu raziskovalcu podzemeljskih jam, gospodu G. And. Perku, ki je bil od poljedeljskega ministrva imenovan tajnikom jamske komisije. Nadaljna zahvala gre sedanjemu predsedniku jamske komisije, g. Francu Šitniku, c. kr. okrajnemu glavarju, kateri z vso vnetostjo skrbi za jamo. Splošno znano povzroča oskrbništvo Postojnske jame, ki

je bilo zavlado zadnja leta in bi bilo skoraj provzročilo, da bi bil ta veliki naravni čudež pozabljen, se je moralo v zadnjem trenutku umakniti previdnemu, rednemu in delavnemu gospodarstvu. Še en faktor je, kateri utesne promet tujcev v Postojni zdatno povzdigniti, to so namreč naši domači gostilničarji. Ti naj se potrudijo, da zadovoljijo tujece z dobro hrano in pijačo, v dobrih prenočiščem in zmernih cenami (ne kakor v Postojnskem dvoru) da naposled popolnoma zginejo tozadevne pritožbe.

Velika poletna veselica v Postojnski jami. Dne 15. avgusta t. l. vršila se bode prva poletna veselica v tem podzemeljskem rajju. Posebni vlaki v Postojno vozili bodo ta dan iz Ljubljane, Trsta, Pulja, Reke, Kormina in Trbiža. Že sedaj se delajo velike priprave, da bode veselica kolikor možno veličastna.

Lov velikopoljanske občine se bo oddal dne 21. julija ob 1. uri popoldne v občinski pisarni v Ribnici.

Iz St. Petra pri Novem mestu se nam poroča, da je tam minuli ponedeljek 5. t. m. zvečer okoli 7. na posestvu grofa Margherija padel vprico nekega pastirja velik meteor, ki se je pred padcem razletel v 3 dele. Ker so se ljudje nenavadne prikazni ustrašili, ni šel nihče takoj gledat, kam so kosi padli. Sedaj jih iščejo brezuspešno že delj časa.

Iz zapora ušel je dne 10. t. m. v Kranju zaradi hudega delstva javnega nasilstva in težke telesne poškodbe v preiskavi se nahajajoči 32letni Ignacij Vevar, rodom iz Gorici pri Dvoru. Vevar je nevaren individui in se laje misli izseliti v Ameriko.

Umrla je v Kropi gospa Marija Jalen, stara 75 let. Pokopali so jo v nedeljo, N. m. p.!

Lov občine Dovje na Gorenjskem bo oddan dne 17. t. m. za deset ne za 5 let v zakup.

Pogreša se od meseca februarja 1907 v Gorenji vasi rojeni in v Srednjo vas pri Kočevju pristojni bivši 72letni krošnjar Ivan Eppich. Navedene govori slovensko in nemško ter je imel pri odhodu pri sebi samo vojaško odslužnico. Komur bi bilo o njem kaj znanega, naj sporoči okrajnemu glavarstvu v Kočevju.

Pozor! Nedelja, 18. t. m. hrastniški dan! Pozor! Veselica Ciril - Metodove podružnice za Hrastnik - Dol, ki se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. pri gosp. Rošu v Hrastniku, se prične točno ob 3. popoldne in ne, kakor smo poročali ob 5. Tujim gostom je ugoden lokalni vlak do Zagorja in nazaj (1-26 in 2-18) ter poldanski poštni vlak. Tuje goste prosimo ponovno, da naznanijo svoj prihod (Roš — Hrastnik), da bo pripravljenih dovolj vozov. Pridite mnogoštevilno!

Znani Hans Woschnagg iz Šostanja, novopečeni deželni poslanec štajerski ter »Nemec« posebne pasme, vendarle toži — prisiljeno seveda — meščanskega učitelja v Celju. Avg. Aistrieha. Let ga je javno imenoval — r e n e g a t a in sedaj mu bode v to doprinesli dokaz resnice. Pristnost Hansovega nemštva bode pokazala sodnijska obravnava.

Podivjanost nemške mladine v Celju. Piše se nam iz celjske okolice: Sirovost in podivjanost »nemške« mladine v Celju in okolici, zlasti v Gabrjih, postaja vprav neznosna. Saj se pa ta mladina v to tudi sistematično navaja in vzgaja! Kar trumoma — seve iz zasede — napadajo nemški podivjani mladci posamezne naše slovenske dečke ter jih znatno poškodujejo pri belem dnevu in to eoram publico in v pričo — policije. Res, krasne razmere!

Katehet s palico. Piše se nam: V Mozirju je mož, ki je zgrešil svoj poklic. Rojen je za rablja ali krotitelja zverin ali valpta pri sužnjih, pa je postal kaplan in katehet. Dne 3. t. m. je zopet hotel zavilhteti palico nad otrokom, ki je priden in dober pa ga je ta kaplan že 16krat kaznoval z udarci, ker otrokov oče ni — klerikalec. Fant se je seveda bal zverinskih udarcev od maziljene roke in je ves obupan pobegnil v gore, kjer ga je njegov obupan oče našel šele 12. t. m. vsega zbezanega. Devet dni je bival 11letni otrok v gozdu. Kje pa so tu oblasti s svojimi paragrafi. Če se učitelj količak pregreši, ga takoj primejo. Ali sme mar katehet vse kar hoče? In kaj pa Mozirčani? Nekoč je Mozirje slovelo, pa je tega že precej dolgo; ali je zdaj padlo tako globoko, da smejo kaplani že tako brutalno preganjati otroke za to, ker očetje niso v klerikalnem taboru?

Izpred porotnega sodišča v Celju. Zadnje tri dni se je vršila pred celjskim porotnim sodiščem ponovno obravnava proti 31letni Amaliji Ivančič iz šostanjeke okolice, ker je umorila svojo taččo. Amalija Ivančič je živela jako razuzdano, popivala, zapravljala sproti ves svoj zaslužek, ter izostajala od doma kar po cele dneve. Usodnega dne je po večdnevem popivanju prišla zopet domov. Tačča jo je sicer prijazno sprejela, ker se je bala, pri tem pa jo

je jako obzirno posvarila, naj se boljša. To je Ivančičevo tako razjezilo, da je skočila na njo, jo vrgla ob tla in jo toliko s težko podkovanimi čevlji toliko časa po glavi in po prsih, da je tačča umrla. Nato se je Ivančič sama priglasila sodišču. Pri prvi obravnavi je svoje dejanje tajila. Porotniki so takrat krivdo umora zanimali, potrdili pa krivdo uboja in obenem vprašanje, da je bila takrat duševno abnormna. Sodišče jo je na podlagi teh izrekov moralo oprostiti. V preiskovalnem zaporu je bila zaprta Ivančič v skupni celici z neko detomorko. Tej je celo afero odkrito povedala in pojasnila vse okolnosti. Ko je detomorka čula o njenem oproščanju, je javila njeno izpoved, nakar je uvedlo sodišče novo obravnavo, v kateri je bilo zaslišanih nad 70 prič, in je trajala 3 dni. Porotniki so ponovno potrdili vprašanje uboja, a brez dostavka, da je bila obtoženka v kritičnem trenutku nenormalna, nakar jo je sodišče obsodilo na tri leta težke ječe.

Pozar. V noči od sobote na nedeljo je gorelo gospodarsko poslopje posestnika Košarja v Kraljevcih pri St. Jurju ob Ščavnici. Pri požaru se je ponesrečila hišna gospodinja. Šla je v hlev, da bi odvezala živino, medtem pa se je udri strop in jo podsul z gorečim tramovjem in klajo. Dolila je tako hude opekline, da je za par ur umrla.

Slovenci pozor! V Logi vasi, pol ure od Vrbe ob Vrbskem jezeru, prodaja gospa Hilda Plisek kmetijo, obsegajočo 20 oralov sveta z lepimi travniki in gozdi. Dalje je na prodaj 31 oralov obsežna Habnarjeva posest v Rožnavi pri Blatnem Gradu.

Cigani so vlomili v noči od ponedeljka na torek v vilo Torresela na Opčini in pokradli veliko obleke, zlat prstan in 11 kur.

Na goriški realki je bilo letos 140 Slovencev, Lahov 142, Nemcev pa 70. Drugih narodnosti je bilo le 11 dijakov. Slovencev je bilo. še ni dolgo tega, na tem zavodu tretjina. Sedaj pa je toliko Slovencev kolikor Lahov. To je znamenje, da se goriški starši zavzemajo za praktične študije. Lepo število dijakov z Goriškega je tudi na idrijski realki. — Število Nemcev je naraslo na 70; torej polovica v primeru z navedenima številoma Slovencev, oziroma Lahov. Pripeljala jih je v Gorico nova planinska železnica.

Premeščen je uradnik južne železnice g. Matko Miklič iz Postojne v Trst.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju je izročil g. državni poslanec dr. Ig. Žitnik po g. dr. Valent. Rožič od svoj čas med državnimi poslanci nabranega ali tem za stradalce visokošolce poslanega denarja društvu določeni del v znesku 1079 K 51 v. Dalje so darovali: sl. Mestna blagajna v Ljubljani 200 K, sl. Kmetijska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani 100 K, potem gg.: N. N. v Ljubljani s prošnjo »Daj nam danes naš vsakdarji kruh« 100 K, Rt. Rev. John Stariha, ameriški škof v Ljubljani 20 K, Fr. Burger, not. kandidat v Ribnici 15 kron, dr. Ivan Milavec na Dunaju 10 kron, Ivan Sepič v Konjicah 10 K, dr. Milan Škerlj, c. kr. min. podtajnik na Dunaju 8 K, dr. Fr. Žižek, c. kr. min. koncipist na Dunaju 6 K; po 5 K: dr. Karel Grossmann, odvetnik, Ljutomer; Luka Lavtar, c. kr. prof., Maribor; Al. Huth, c. kr. koncip., Radovljica; Fr. Martelane, c. kr. okrajni živinodravnik, Tolmin; Alojz Zajec, vinotrčec, Sp. Šiška in dr. Jak. Zmave, c. kr. prof. Ljubljana; po 4 K: c. kr. prof. Kuno Hočvar, Kočevje; po 3 K: sodnik dr. Anton Furlan na Brdu. — Prepotrebne darove sprejema blagajnik Ivan Lazar, nadrevident j. ž. v pok. Dunaj, III./3 Reiserstrasse 27.

Volkovi... Piše se nam iz Kupjaka (p. Skrad, Gorski kotar): Pretečeni teden napadli so volčje prav blizu sela Begovo razdolje pri Mrkoplju v Gorskem kotaru dva vola na paši. Enega so popolnoma raztrgali, drugi jim je ušel z razparanim vratom in raztrganimi stegni v vas in po njegovem krvavem sledu šli so ljudje iskat volkov, ki so pa sledeč ljudi zbežali. Isti teden vozil je na cesti nad Lohvami v Gorsk. kot. kmet z volmi drva domov, ko mu iz gozda pridrvi popolnoma upehana srna naproti, ter se prav pri voleh drhtajoč ustavi. Par trenutkov na to bil je že velik volk za njo, a ugledavši kmeta je osupnil. Kmet počel z bičem proti volku, a ta mu pokaže zobe in šele ko je pogumni kmetič bič obrnil in ž njim opazil volka eden pot čez gobee, skočil je volk nazaj v gozd. Zbežana srna pa je hodila še dlje časa prav tik voza. Par let sem so se sploh volkovi zelo razmnožili po Gorskem kotaru, tako da jih imajo nekateri revirji, kakor Lokve, Cernilug, stalno celo leto in se tam tudi koté. Največ jih pride po zimi iz bosanskih gor. Odkar se je v Bosni začelo več delati po gozdih, se zverjad seli. — Po zimi ni tukaj nič čudnega, da volk odnese pri belem dnevu ovco ali psa,

III. Prispevki časopisov: »Slov. Narode«
247 K 47 v, Mir 50 K

IV. Razni doneski: Bl. Rant, Volsperk
3 K; Fr. Majer, Maribor, nabra1 8 K; dr.
E. Kalan, Celje, nabra1 50 K; rodoljub
iz Pilberca 1 K; občina Kamnik 50 K; hr. pe-
vaško društvo »Lavor«, Opatija 100 K;
M. Germovšek Pilštajn 5 K 50 v; g. Piki,
Postojna, nabra1a Ema Burger 31 K 43 v;
R. Orel, Višnjevci, nabra1 6 K slov. želez-
niški uradniki v P. 20 K; Iv. Gofjar, tu 1 K
50 v; J. Vrhovnik, tu za 3 rogačje 6 K, A.
Kozlevar, Rakek, nabra1 nar. davka 23 K;
Sokol, Šiška, nabra1 18 K 83 v; slovenski
dijaki 4 K; pos. Tolmin 50 K; Ivanka Kor-
banova tu, nabra1a 6 K 45 v; V. Cigoj, Ri-
henberk 6 K 30 v; pevsko društvo »Stru-
na« v Vačah in pevski klub Zagorski 21 K
40 v; gegljaški klub pri Rusu na Grosup-
ljem 22 K; J. Savelli, Sempas nabra1 14 K
40 v; Avg. Korbar, Preserje, nabra1 4 K;

slovenski dijaki 2 K 08 v; Milko Živic in Marija Stanič, Črniče, nabrala 39 K; G. Pikel, Postojna od majnikovega izleta na Rakeku 6 K 40 v; A. pl. Kappus, Kamna gorica 2 K; M. Kozinc, Prečna loka, nabral na gostiji Marije in Janeza Škerbinca 1 K 06 v; dunajski kvartopirci, Fasangasse 2 kroni; potujoči pevci, tu 5 K 05 v; J. Jelačin, tu, pokroviteljstva gospe M. Krefta 200 K; neimenovan, Skofja Loka po slugi 3 K; T. Serini, Logatec 8 K 40 v; Mini Kregar, St. Peter 1 K 40 v; Iv. Klinc, Dorn 9 K; darilo dr. Glaserja in dr. Kukovca 10 kroni; Al. Hudovernik, tu nabral nar. davka 33 K; R. Bandaš, Pulj 3 K; J. Berne, Pulj 2 K; slov. omizje, Gradec 50 K; Ig. Fock, Kranj, prispevek od mila za 1. pol. 1. 1909, 400 K; Z. Koletnik, Sv. Marjeta, za tujke 3 K; dr. Iv. Trtnik, tu 10 K; V. Lavrenčič, St. Peter, mesto venca Fr. Lavrenčiča 10 K; J. V. 10 K; svobodnomošni napredni dijaki, tu 4 K 26 v; J. Fatur, Kijevce, nabral 6 K; slov. dijaki 12 K 30 v; L. Petovar, Ivanjcevič, najdeno krono od solara 1 K; L. Petovar, Ivanjcevič, mesto venca A. Kurnik 10 K; dr. Juro Hrašovec, Celje, neko kaz. poravnava S. 15 K; pošni uradniki skupaj 10 K; po inicijativi D. Vrinseka se je naborilo na godovanje in praznovanju Alojzja Zajca v Šiški 20 K; dr. Rakež in Zofka Debelakova, Šmarje, nabrala na odhodnici Kobal in Zupančič 27 kroni; Fani Furlanova, Vrbljane, nabrala 10 K 22 v; R. Voljak, Šmarje, nabral 3 K 40 v; J. Wreslak, Prevalje, zgubljeno stavo 5 K; na sestanku pol. društva v Trnovem pri Grilu, tu nabralo 6 K; gostilna „Baa ko“, tu, dar 1 K; trgovina Mlekuž, tu mesto venca Zajkrajseku na Vrhniki 10 K; Iv. Prekoršek, Celje i. s. nabrane darove i. s. J. Tavčar 2 K, Fr. Fajnik 2 K; J. Jelen 1 K 40 v; B. Stribar 1 K; J. Kopušar 40 v; U. Pirc 20 v, skupaj 7 K in v sokolskem domu v Gabrijah, nabralo 13 K 20 v, skupaj 20 K 20 v; dr. Hrašovec, Celje, kaz. poravnava St. 20 K; dr. Guido Sernec, Celje, dar za popravljen površnik 2 K; „Lastni doma“, Gabrije 20 K; Ida Gvajš, Pliberk 4 krona; vesela družba gost. Južna, Sv. Jurij 7 K 40 v; S. M. Benedikta, Celje, nabrala med učenkami 3 K; Fr. Majer, Maribor, nabral nar. davka 28 K; dr. T. Horvat, Ptuj, kaz. poravnava M. Fr. 10 K in O. L. 10 K, skupaj 20 K; Iv. Perdan, Ljubljana, prispevek od vžigalce 1500 K; Iv. Babe, Reka 200 K; Kmetiška posojilnica, Ljubljana 400 kroni; spolek prozbudivani učit. domov v Praze, po L. Jelenču 200 K.

I. Izkaz prostovoljnih prispevkov za zgradbo Sokolskega doma v Zagorju ob Savi. Darovali so: Dr. Matija Hudnik 10 K, Neimenovani rodoljub iz dežele 2000 K, Lavoslav Schwentner 5 K, Milko Krapeš 5 K, Lenasi in Gerkman 5 K, Fran Konšek 10 K, Josip Šepetavec 2 K, Josip Novak 10 kron, Anton Berce 10 K, J. J. Naglas 10 K, Iškarnar Piccoli 5 K, R. Stermečki 1 K, Iv. Svetelec 10 K, Franjo Poljšak 5 K, dr. Ovidon Sernec 5 K, Jurij Verovšek 4 K, Ivan Verhovnik 2 K, dr. M. Schirmair 19 kron, Terezija Grabner 20 K, Rado Stepišnik 10 K, Rudolf Oswald 20 K, Ivan Blatnik 20 K, Neimenovani iz Prestraneke 10 kron, Zagorski rokodelci 15 K, Valentin Kolenc 13 K, Franjo Jošt 10 K, Ognjeslav Furin 30 K, Tomo Kopriva 20 K, Ivan Bajcar 10 K, Fran Mandelj 6 K, Neimenovani 50 K. — Vsem darovalcem najiskrenejša zahvala ter da bi našli še mnogo posnemalcev. — Živeli!

Pred b'jevanjem, drisko črevesnim katarjem
uničujočimi poletnimi boleznimi najbolj varaje otroke prehrana s „Kufleke“.

Ustna voda „EUODIN“
Specijalite za kadičce.
4813 Glavna zaloga lekarna 80
Ub. pl. Trnkóczy v Ljubljani.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las
deluje najboljša priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
1 steklenica z navodom 1 krono.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specialitet, najfinjših parfumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resljeva cesta št. 1.
poleg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu. 19 28

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijenična razstava na Dunaju 1906: Državno odlikovanje in častni diplom k zlati kolajni.
Povzroča voljo do jedi, okrepča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo priporočeno od zdravniških avtoritet.
Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških sprideval.
J. SERRAVALLO, c. in dr. glavni dobavitelj TRST-Barkovlje.

Zavarovalne vesti.

„JANUS“

vsajemni zavod za zavarovanje življenja na Dunaji.

I. Wipplingerstrasse št. 30.
V II. četrtletju 1909 je bilo vloženih 5320 zavarovalnih ponudb v zavarovalno svoto okroglo K 55.000.000, —, izmed katerih je bilo izdanih 1173 police za zavarovalno svoto K 4.466.000.—.

Od začeta leta je bilo 10583 zavarovalnih ponudb s glavnicjo K 0.670.000 v prenos vzeto. Police je bilo od 1. januarja t. l. čez K 9.151.000.— izdanih.

V II. četrtletju 1909 spadale zavarovalne premije in pristojbine kakor tudi kapitalne obresti so znašale okroglo K 1.559.000. — Zapadla plačila pa K 7 6.000.

V I. semestru bilo je na premijah, pristojbinih in obrestnih dohodkih K 3.182.000.—, na zapadlih izplačilih K 2.368.000.— zabeleženo. Od obstoja zavoda se je i. plačalo K 1.775.000.—.

Police „Janusa“ so po petletnem obdobju neizpolnitve. Po petletnem obdobju izplača zavod tudi za slučaj samoumora, dvobija ali pijanosti. Nudi tudi brezplačno vojno zavarovanje, in plača zapadli zavar. vsoto takoj, to je brez odloga in brez provizije.

Nadaljna pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema

Filijalka „Janusa“ za Štajersko, Koroško in Kranjsko

v Gradcu, Neuhofgasse 47, Janushof.

Žitne cene v Budimpešti.

Ure 15. julija 1909

Pšenica za oktober 1909	za 50 kg K 18 87
Pšenica za april 1910	za 50 kg K 14 12
Rž za okt. 1909	za 50 kg K 10 18
Koruza za julij	za 50 kg K 7 90
Koruza za avgust	za 50 kg K 8 —
Koruza za maj 1910	za 50 kg K 6 95
Oves za okt. 1909	za 50 kg K 7 73

Erft. v. Trdno.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 806 m. Srednji mesečni tlak 758 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
14.	9. sv.	740 2	14 4	brezvetr.	oblačno
15.	7. aj.	740 6	13 9	sl. jvzh.	oblačno
	2. pop.	738 5	22 6	sr svzhod.	pol. obl.

Srednja večerjanja temperatura 16 6, norm. 19 8 Padavina v 24 urah 56 mm

+
Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodn. kom. prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti naše iskreno ljubljene matere, tašče in stare matere, gospe

Marije Jalen

katera je po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajočo, danes ponoči ob polu 12. uri v 75. letu starosti mirno zaspala v Gospodu.

Truplo predrage pokojnice se je v nedeljo, 1. julija ob 6 uri popoldne po slovesnem blagoslovljenju preneslo iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče.

V Kropi, dne 10. julija 1909

Rodbina Jalen v Kropi. — Rodbina Jalen v Ratečah. — Rodbina Kopus pl. Pichelstein v Kamni gorici. 2623

P. n. gostilničarje in trgovce
opozarjam na veliko zalogo

brunšviških salam

pri odjemanju pod 50 kg à K 1 40
nad 50 kg à „ 1 36

Za dobro blago jamčim.

Z odličnim spoštovanjem 2634—1

Fran Golob prekajevalec, Spodnja Šiška št. 50. Telefon št. 103.

Vodovodi
kanalizacije, kopališke naprave

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Del. glavica K 3.000.000.
Podružnica v Spiljetu.
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v Osovcu. Podružnica v Trstu. 14—79

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Lepona mizno sadje

kakor marelice, brusnice, breskve, jabalka sedaj, a pomeje lepo grozdje raspolilja na vse strani po niski ceni E. Kovač, Jelačičev trg v Zagrebu. 2628—1

Želim službe v odvetniški pisarni kot

koncipijent

Ponudbe pod „Štaj. Slovenec“ na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ do 15. t. m. 2636 1

Trg. vajenec

iz dobre hiše, večš slovenskega in nemškega jezika, ki bi imel veselje do trgovine s specerijskim blagom in s železino, se sprejme takoj pri Igačiji Sitarju, trgovcu v Toplicah na Dolenskem. 2623—1

Trgovina

s specerijskim blagom, dobro vpeljana, sredi Ljubljane, se vsled rodbinskih razmer takoj proda ali pa pod ugodnimi pogoji da v njem. Natančneje se izve na Poljanski cesti št. 7. 2633 1

Mila prošnja.

Trgovski pomočnik, 36 let star, cženjen, 3 mesece bolan na nogi, brez službe, brez podpore od katere koli strani, prosi ponižno milosrdno šloveljube za nekaj podpore. 2633
Milostljiva darila se prosi poslati Vincencu Nendlu, trgovskemu pomočniku v Litiji na Kranjskem.

Sprejmeta se takoj praktikantinja

v komptoir in praktikant

v trgovino.

Vse drugo po dogovoru pri tvrdki I. Perdan v Ljubljani. 2629—1

75.000 ur.
1 ura samo 2 kroni.

Zaradi nakupa velike množine ur razpošilja šloveljska razpošiljalnica: prekrasno pozlačeno 36-urno precizijsko uro ankerico z lepo verižico za samo M 2.— kakor tudi šloveljsko garancijo. — Po povzetju razpošilja

Fransko-šloveljska razpošiljalnica

F. WINDISCH v Krakovu U/30

NB. Za neugajajoče denar nazaj 2627

Štore nov
pianino

se ceno proda na Marije Terezije cesti št. 26, L. nadstropje. 2626

Učitelj ali voditelj godbe

želi z 10. oktobrom nastopiti službe v kakem trgu ali mestu. Poučuje vse instrumente na pihala (pleh) kakor tudi na lok. Obenem lahko poučuje tudi na klavir in večje pevske zборе. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2530—1

Notarska pisarna v Ljubljani

18 č. izurjenega kancelista

odnosno solicatorja z lepo pisavo in večletno prakso. 2577—8

Ponudbe in spridevala naj se pošljejo upravnistvu „Slov. Naroda“.

Iz proste roke se proda prav nanovo zgrajena

hiša

v kateri se nahaja gostilna, v bližini tvornice in železnice, ugodna prilika še za kako drugo obrt.

Natančna pojasnila daje posestnica Rozalija Žumer, Koroška bela št. 104, Javernik na Gorenjskem. 2609—2

Vinske sode

iz hrastovega lesa, in sicer:
30 komadov od 6 do 8 hektol
10 „ „ 15 „ 18 „
1 komad za 30 hektol
1 „ „ 50 „ 593 69
1 „ „ 60 „

oddaja po primerni ceni

M. Rosner in drug
velozagajarna silovke, tropice, drožnika in brinjeva v Ljubljani.

2—4 krona na dan stalnega zaslužka.

Iščemo za prevzetje pletenega blaga osebe, ki bi na našem stroju delale doma za naše podjetje. Predznanja ni treba. Pouk zastoj. Oddaljenost ni zapreka. Z majhnimi nabavnimi stroški gotova ekstenca. Pismeno jamstvo za stalni zaslužek. Lahko in ugodno delo ob vsakem položaju. Zahtevajte vse—kakor naš prospekt. 650 24

Domača industrija trikotaje, Zagreb, Illica 98/13.

Naša zastopnica v Ljubljani je gospa Ivanka Murmayer, Sv. Petra nasip št. 67.

Št. 21 207.

Razglas.

O kr. vlada je z razpisom z dne 12. julija 1909 št. 15 738 odredbe svojega razpisa z dne 29. aprila 1909 št. 9582 v toliko izpremenila, da morajo pri izvzetju hiše imeti pač zadosti trdne in goste torbe, ki popadanje popolnoma zabranjujejo, ni pa potrebno jih voditi na vrvičah.

Ko se to splošno naznanja, se pozivljajo lastniki psov, da v lastnem interesu in da se zabrani nadaljno okuževanje, imajo svoje pse pod natančnim nadzorstvom in pasijo na to, da se tudi s torbami ne bodo klatili po cestah, ulicah in javnih trgih mesta.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 13. julija 1909.

Za župana: Šešek I. r.

inženir-hidrotekt 653 23

Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ulice št. 4. Brzojavi: Lachnik-Ljubljana.

Projekti in izvršitev pri domači specialni tvrdki (tehn. zved. mnenja ob poveritvi gradbe zastoj).

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Del. glavica K 3.000.000. Stritarjeve ulice št. 2. Podružnica v Osovcu. Podružnica v Trstu. 14—79

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Večja množina
ledu

se proda. Vsa ledenica ali pa tudi v brentah. 2615—10

Naslov v upravnistvu „Sl. Nar.“

Trgovsko pomočnico

veščo v trgovini s mešanim blagom na deželi, sprejme s prihodnjim mesecem v službo Janke Karlovšek, posestnik in trgovec v Šmarjeti na Dolenskem. 2631—1

Mesto pisarja

18 č. 35letni umirovljenec, večš slovenskega, nemškega in italijanskega jezika. Nastopi lahko takoj

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2605—2

Vila

z sadnim vrtom v bližini Kranja se iz proste roke proda. Več pove ostanbnik graščine Brdo nad Kranjem. 2575—3

Prodaja se pod ugodnimi pogoji in za nisko ceno

enonadstropna hiša

na Seli pri Ljubljani, Poljska cesta št. 20. 2596—3

Pozivje se v pisarni dr. Frana Počka, odvjetnika v Ljubljani, Stari trg št. 30.

4 dijaki

iz boljše rodbine se sprejmejo za tekoče šolsko leto 1909/10 2576 3

na hrano in stanovanje.

Natančneje se pozivje v trgovini H. Stancer, Krško, Dolensko

Stara, dobro vpeljana trgovina

z mešanim blagom v prometnem kraju na Notranjskem, se takoj odda pod ugodnimi pogoji. Kje, pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“. 2555—2

Kupi se že rabljen

stol za bolnika

na kolesih in peresih (Feder) z usnjato prevlakom in klosetom ali tudi

voz za bolnika

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“. 2542—3

2605—2

Izvlaček iz voznega reda.

Veljaven od 1. maja 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7-03 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak (čez Podrožico), Celovec.

7-25 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9-20 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždan, Berlin.

11-40 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

3-22 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3-28 popoldne: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, (čez Podrožico), Celovec.

6-23 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Trbiž, Jesenice, Trbiž, Beljak, (čez Podrožico), Celovec, Prago, Draždan, Berlin.

7-40 zvečer: Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

0 ponoči: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorice, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., Beljak, juž. žel., (čez Podrožico), Prago, Draždan, Berlin.

5-42 zjutraj: Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Gorica, dr. žel., Trst, c. kr. dr. žel., (od 30. maja le ob nedeljah in praznikih na progi Ljubljana juž. žel.-Trbiž, od 1. julija na progi Ljubljana juž. žel. — Jesenice vsak dan).

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7-28 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

7-05 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7-10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

10-00 ponoči: Osebn. vlak v Kamnik.

(Le ob nedeljah in praznikih)

Prihod v Ljubljano (južne železnice):

7-12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiža, Jesenic, Gorice, Trsta, Trbiža.

8-52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-23 popoldne: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel., čez Podrožico in Trbiž, Gorice, dr. žel., Jesenic, Trbiža.

2-58 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4-15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Gorice, dr. žel., Trsta c. kr. dr. žel., Jesenic, Trbiža.

6-40 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podrožico), Jesenic.

8-42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž. žel., Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic, Trbiža.

9-07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11-08 ponoči: Osebn. vlak iz Trbiža, Celovca, Beljaka (čez Podrožico), Trsta, c. kr. dr. žel., Gorice, dr. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6-46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10-59 popoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6-10 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

9-55 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

(Le ob nedeljah in praznikih).
Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednje evropskem času.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

NUISOL

tyrdke Bergmann & dr., Dečin na L. je in ostane najbolje vseh modernih barvil se lasi in se dobiva za pobarvanje v svetlo, rjavo in črno steklenica po K 2-50 pri

O. Fettich-Frankheimu
v Ljubljani.

Ceno posteljno perje

zajamčeno novo in brez prahu, kilo sivega perja, puljenega K 1-40 in boljšega K 2-40; kilo polbelega perja, puljenega K 4-; kilo boljšega belega perja puljenega K 6-; prama belega perja, kakor puh K 8-; kilo veleprima napol puha, belega K 10-; kilo napol maha, sivega K 5-2, kilo puha sivega K 6- in K 8-; kilo puha sivega K 10-; kilo pranelega puha K 12-.

Narejene postelje

iz gostonitega rdečega, višnjevega, rumenega ali belega inleta (nankinga), pernica, velikost 170x116 cm z 2 zglavicama, te dve 80x58 cm, zadosti napolnjeno, z novim, sivim, očiščenim, košatim in stanovitnim perjem K 16-; napol maha K 20-; maha K 24-; perna sama K 9-; 12-, 14-, 16-; zglavnica K 3-, 3-50, 4-; razpošilja po povzetju, zavojnina posebej, tvornica za posteljno perje 1594-13

Antona Polednika
Graz, Mariahilfstrasse 11 E.

Prodaja trgovine.

Zaradi bolezni se nameravam umakniti od sedanjega poslovanja. Istem toroj strokovnjaku s kapitalom, da bi mu pod ugodnimi pogoji oddal svojo že 35 let v Zagrebu obstoječo

železno trgovino

na drobno in debelo z dokazano izbornim uspehom.

Prijazni dopisi pod „Goscherte Existenz 77447“ na anončno ekspedicijo M. Dukes Nachf. Dunaj I. Wollzeile 9. 2549-3

Razglas.

Pri c. kr. železniško vzdrževalnem odseku, Ljubljana II. se odda za leto 1909, oziroma tudi za prihodnja leta

rezanje rastočih vrb

na železniškem zemljišču proge Ljubljana - Grosuplje - Rudolfovo - Straža in Grosuplje - Kočevje v najem na podlagi pogodbe, sklenjene s c. kr. državno železniškim ravnateljstvom v Trstu.

Kolkovane ponudbe naj se vložijo pri c. kr. železniško vzdrževalnem odseku Ljubljana II, Erjavčeva cesta št. 4, I. nadstropje

do 30. julija 1909.

Ravno tam se vidijo pogodbeni pogoji.

C. kr. železniško vzdrževalni odsek Ljubljana II.,
dne 10. julija 1909. 2602-3

Ali hočete piti ceno in dobro vino?

Obrnite se na

zalogo vina A. Rossi

v Zagorju ob Savi,

kjer dobite zajamčeno pristno vino liter od 20 h naprej na debelo. 2453-6

Pri naročilih preko 300 litrov, 5 odstotkov popusta!

Preizkusite, da se prepričate!

Z veselo poštovanjem

A. Rossi.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Fuch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov.

Izposojevanje koles

prejem koles za emajliranje, poniklanje ter popravila

33 solidno in ceno. 1590

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

Iv. Bizovičar

umetni in trg. vrtnar

Ljubljana, Kolesijske ul. 16

se priporoča za

nasaditev vrtov, parkov in balkonov. — Velika izbira cvetočih in listnatih rastlin, vrtno, prezimujočih ovetilo (perene), krasna cvetlična gramenja, kamifere, ovetlice za okna in balkone.

Izvršuje šopke, vence in bukete za razne prilike.

Belo umetniško okrasno in po solidnih cenah. 1542 15

Trgovina s cvetlicami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno

Ivan Jax in sin

v Ljubljani
Dunajska cesta št. 17

prilagočata svojo bogato zalogo
voznih koles.

Šivalni stroji

za redbine in obrt.

Brezplačni kurzi za vožnjo v hiši

Pisalni stroji „ADLER“.

Razglas.

Mestna hranilnica ljubljanska

naznanja,

2625

da je zvišala obrestno mero pri vseh vlogah za

1/4%, to je od 4% na 4 1/4%

in sicer od 1. julija letos naprej.

Rečni davek plačuje hranilnica sama.

V Ljubljani, dne 14. julija 1909.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Modni salon

Častitim damam priporoča

: klobuke :

le najfinejšega okusa

Jda Škof - Vanek

:: Pod Frančo. ::

Žalni klobuki vedno pripravljeni. Tako tudi venci s travo in razne cvetlice.

:: doma izgotovljene. ::

zajetja studenca in napajališča

v Belškem, občina Postojna, na 2000 K proračunjena dela in dobave se bodo oddala potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do dne 26. julija 1909 ob 12. opoldne

podpisanemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, je poslati zapečatene s nadpisom: „Ponudba za prevzeto gradbo zajetja studenca v Belškem.“

Ponudbi mora biti dodana izrečna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v duplarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrečno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski v Ljubljani

dne 8. julija 1909

Največja narodna

KONFEKCIJA

za dame, deklice, dečke in novorojenčke

M. Kristofič-Bučar

v Ljubljani, Stari trg št. 28

priporoča

3927-39

krasne **BLUE** v težki

svili, volni in drugem modnem blagu

najnovejša modna krila, kostume, dežne plašče, otročje oblečke, krasne oprave, predpasnike, vsrtno perilo in druga oblačila. Najfinejša otročja krasila, klobučke, plaščke, parličke modre, neguvne, rakvice, jopice in druge plaščke. — Fine savršenice namaznice, ovratnike, suknje in druge perile za gospode.

Zunanja naročila se izvršujejo tako in točno.

Cene radi malo nižje brez konkurence.